

İtalya Avrupa Birliği İlişkilerinde Yeni Döneme Doğru

Dr. Öğr. Üyesi Alihan Limoncuoğlu

İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi

İtalya'daki 4 Mart 2018 genel seçim sonuçları aslında seçim öncesi yapılan tahminlerinde ötesinde bir şekilde AB karşıtı partilerin büyük bir zaferiyle sonuçlanmıştır. İtalya'da artık Türkiye'de de görmeye başladığımız şekilde partilerin büyük çoğunluğu seçimlere seçim koalisyonlarıyla katılmaktadırlar. Bu seçimde de bu durum değişmedi, fakat sonuçlar birçok tahminin de ötesinde İtalya'da sola ve de özellikle AB yanlısı sol liberallere çok büyük bir darbe vurmuştur. Sol partilerin ve blokların toplam oyu yüzde otuzun altında kalırken merkez sağ koalisyon seçimden yüzde otuz yedi oy alarak galip çıkmıştır. Buna rağmen birinci gelen parti koalisyonlara girmeyen Beş Yıldız Hareketi olmuştur. Sert AB karşıtlığı, yozlaşma karşıtlığı, sanal demokrasi ve kurucu lideri meşhur komedyen Beppe Grillo ile tanınmış olan bu parti yaklaşık olarak yüzde otuz üç oy alarak birinci gelen parti olmuştur. İlk girdiği genel seçim olan 2013 İtalya genel seçimlerinde yüzde yirmi altı oy alarak siyasi hayata hızlı bir başlangıç yapan parti, Grillo'nun başkanlığı daha ılımlı olan Luigi De Maio'ya bırakmasıyla oylarını daha da arttırarak birinci parti olmuştur.

Grillo'nun Beş Yıldız Hareketi'ni bırakması partinin söylemlerini yumuşattı ve oylarının daha da artmasına sebep olmuştur. Seçimlerden sonra üç ay süren bir koalisyon arayışı oldu ve bu arayışın sonunda Beş Yıldız Hareketi Merkez sağ bloğu ile beraber seçime giren milliyetçi "Lega" Lig Partisi ile beraber restorasyon koalisyonu adı verilen koalisyon kurulmuştur. Bu kurulan koalisyon 1920'li yıllardan beri kurulmuş olan en milliyetçi hükümeti teşkil etmiştir. Özellikle Lega partisi bu seçimden önce Bölgesel Kuzey Milliyetçiliğini terk edip hatta parti isminde kullanılan "Nord" Kuzey adını daha az kullanmaya başlayarak bütün İtalya'ya hitap eden bir milliyetçi haline evrilme yönünde önemli bir mesafe kat etmiştir.

Bütün bu gelişmeler ışığında iki sert bir şekilde Avrupa Birliği Muhalifi olan partinin kurduğu koalisyon hükümeti İtalya AB ilişkilerini hiç şüphesiz menfi manada etkileyecektir. Şimdiden İtalyan basınında oldukça yaygın bir şekilde ikinci bir "Brexit" olasılığı ciddi bir tartışma konusu haline gelmiştir. Elbette, Avrupa Birliği bürokrasisi bunu çok istemese de bu hükümetin etkin bir şekilde çalışmaya devam etmesi halinde Avrupa Birliği-İtalya ilişkileri gerilmeye devam edecektir.

Avrupa Birliği Yolunda Sırbistan'a Koşullu Evet

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Fuat Tuncer

İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi

2013 yılında Hırvatistan'ın üyeliğinin ardından Avrupa Birliği'nin Batı Balkanlara yönelik genişleme stratejisinin devam edip etmeyeceği tartışma konusu olmuştur. Hırvatistan'ın ardından Karadağ ve Sırbistan'ın kısa sürede birliğe üye olacağı beklentisi oluşmuş ve bu ülkenin üyeliğinin ardından Arnavutluk, Kosova, Makedonya ve Bosna-Hersek'in de kısa sürede üyelik müzakerelerinde yol kat edebileceği düşünülmüştü. Aradan geçen beş yılın ardından 6 Şubat 2018'de Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker'ın 2025 yılına kadar altı Batı ülkesinin de AB üyesi olabileceğini açıklaması ile bu beklentinin arttığı görülmektedir.

Söz konusu altı ülkenin birden AB'ye üyeliği ile aslında AB, bu altı ülke arasındaki sorunları kendi bölgesinde kendi himayesinde çözmek istemektedir. Özellikle Trump'ın ABD başkanı seçilmesinden sonra gerginleşen AB ve ABD ilişkileri, Putin ile yeniden güçlenen Rusya'nın bölgedeki tarihsel etkisi ve özellikle Balkanlardaki yatırımları ile AB'ye ekonomik olarak en büyük rakip olan Çin'in bölgedeki etkisi düşünüldüğünde AB'nin Balkanlar konusundaki bu atılımı anlaşılabilir olacaktır.

Savaş sonrası olumsuz bir imajla yola devam eden Sırbistan'da ise bugün 90'lı yıllardan farklı olarak Batı ile beraber hareket etme ve mutlaka AB üyesi olma eğilimi ağırlık kazanmaktadır. Ancak, Sırbistan'ın önünde Kosova gibi bir problemin çözülmesi gerekliliği gibi çok önemli bir konu var. Kısacası Sırbistan'dan BM nezdinde kazandığı 1244 sayılı BMGK kararından vazgeçmesi yani Kosova'yı Sırbistan'ın bir toprağı olarak değil bağımsız bir devlet olarak tanıması gerekmektedir.

Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vucic'in Kosova konusunda hem AB'den hem de Rusya'dan anlayış beklemesi dikkat çekici olsa da 18 Temmuz'da Vucic'in gerçekleştirdiği Fransa ziyaretinde Macron'un Sırbistan'a üyelik konusunda şartlı olarak destek vereceğini ve eğer şartların yerine getirilmemesi halinde 2025 yılında beklenen üyeliğin zor gerçekleşeceğini söylemesi dikkat çekicidir.

ABD ile AB Arasındaki Ticari Gerilim

Arş. Gör. Akın Emre Pilgir

İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Elemanı

Bilindiği gibi ABD Başkanı Donald Trump, "ulusal güvenliğin temini" gerekçesiyle geçtiğimiz aylarda, alüminyum ve çelik ithalatına sırasıyla yüzde 10 ve yüzde 25 gümrük tarifesi getirmeye karar verdi. Bu kararın kapsamında Meksika ve Kanada gibi bazı müttefikler yoktu. AB ile yapılan ticari görüşmeler doğrultusunda, AB ülkeleri 1 Mayıs tarihine kadar gümrük vergisi kapsamı dışında tutulmaktaydı. AB tarafında oluşan ciddi tepki, muhtemel karşılık için alternatiflerin oluşturulmasını, ABD ve AB arasında ticareti yapılan ürünlerin tek tek incelenmesine yol açmıştı. AB ekonomisinin önde gelen ekonomileri Almanya, İngiltere ve Fransa'nın liderleri AB'nin kalıcı olarak gümrük vergilerinden istisna tutulmaması durumunda alabilecekleri önlemleri görüşmekteler.

Diğer yanda AB Meksika ile Serbest Ticaret Anlaşmasını güncelledi. İlk olarak 2000 yılında yürürlüğe konulan Serbest Ticaret Antlaşmasının güncellenen hali ticarete konu bütün ürünler ile tarım ürünlerini içeriyor. Bu kapsamda, ticarete konu ürünler, hizmetler, yatırımlar ve kamu alımları AB ile Meksika arasında vergisiz serbest ticarete konu oluyor. İki taraf arasında ortaya konulan durum artan izolasyon tehditlerine bir cevap teşkil etmesi açısından son derece önemli görülüyor. Meksika ile AB arasında ortaya konulan model daha önce Kanada ile gerçekleştirilen Serbest Ticaret Antlaşması göz önünde bulundurularak geliştirilmiştir. Böylece AB, ABD'ye komşu ülkelerle serbest ticaret anlaşmaları yaparak, Trump'ın agresif ticaret kararlarını baypas etmeye çalışıyor. Önümüzdeki günler ABD'nin AB'ye karşı korumacı önlemlerinde ne kadar ciddi olduğunu göstereceği için ciddiyetle takip edilmeli.